

[Statsministeren.]

dansk privatret i Grønland. Det, der i dag præger tilstanden i Grønland på det retlige område, er først og fremmest en næsten fuldstændig mangel på skrevne lovregler. Der findes navnlig hidrørende fra tiden efter Grønlandskommissionens arbejde enkelte love af offentligretligt indhold, således lovkomplekset af 27. maj 1950 om den grønlandske kommunalordning, om det grønlandske erhverv, sundhedsvæsenet, den grønlandske skole og kirke, og endvidere loven af 14. juni 1951 om retsplejen i Grønland. Herudover består der for den del af befolkningen, der ikke står under de danske love, så godt som ingen skrevne retsregler i Grønland.

Denne tilstand, som ikke følte som nogen mangel, da Grønland styredes som en koloni, der holdtes isoleret fra omverdenen, vil næppe anses for tilfredsstillende, efterhånden som den kulturelle og økonomiske udvikling i Grønland skrider frem, og efterhånden som samkvemmet mellem Grønland og den udenfor Grønland liggende verden, navnlig det øvrige Danmark, intensiveres. Ændringen i Grønlands stilling gør det også i høj grad påkrævet, at der indføres retsenhed for alle i Grønland bosatte.

Medens regler på det offentligretlige område må indføres, efterhånden som samfundets udvikling gør det påkrævet, vil behovet for gennemførelse af retsregler på privatrettens område som hovedregel ikke være knyttet til bestemte led i opbygningen af det grønlandske samfunds struktur. Trangen til bestemmelser på dette område må betragtes som en almindelig konsekvens af den samfundsudvikling og den nærmelse af Grønland til Danmark, som er påbegyndt i disse år, og som har fundet udtryk ved gennemførelsen af grundlovens bestemmelser om Grønlands placering som en ligeberettiget del af Danmark. Det er klart, at det øgede samkvem og dermed den øgede kontakt mellem det grønlandske og det danske retsområde vil gøre manglen på skrevne retsregler til regulering af forholdet mellem borgerne stadig mere følelig. Ud fra disse betragtninger har statsministeriet anset det for påkrævet, at der foretages en gennemgang af dansk privatret med henblik på at finde frem til, i hvilket omfang de danske be-

stemmelser må anses for egnede til også at gælde for Grønland.

Det må anses for ganske naturligt, at man ved disse overvejelser tager sit udgangspunkt i det regelkompleks, der gælder i det øvrige Danmark, idet det må være en konsekvens af Grønlands nuværende placering, at gennemførelse af retsenhed mellem de to områder må anses for ønskelig.

I erkendelse af, at der på den ene side er tale om et betydeligt kompleks af regler, hvis gennemgang ville optage en uforholdsmæssig del af folketingets arbejde, og at der på den anden side er tale om regler svarende til de bestemmelser, der er gennemført som lov for det øvrige Danmark, har statsministeriet anset det for ønskeligt, at der gives administrationen en generel bemyndigelse til at gennemføre dansk privatret i Grønland.

Selvom hensynet til retsenheden må tillægges betydelig vægt, er det dog en selvfølge, at dette hensyn ikke må drives så vidt, at der gennemføres bestemmelser i Grønland, som er i disharmoni med den grønlandske befolknings tarv. Jeg vil her gerne understrege, at de undersøgelser, der er foretaget med hensyn til retstilstanden i Grønland, klart viser, at dansk retsregler som hovedregel vil kunne indføres i Grønland uden at komme i modstrid med de grønlandske samfundsforhold. På den anden side må man ikke glemme, at både de særlige geografiske og kulturelle forhold vil nødvendiggøre en vis tillem্পning af de danske bestemmelser.

Jeg betragter det som en selvfølge, at hensynet til retsenheden må vige, hvor sådanne særlige forhold gør sig gældende. Lovforslagets stk. 1 er derfor formuleret således, at der gives adgang til ved kongelig anordning at sætte dansk privatret i kraft i Grønland med sådanne ændringer, som er påkrævet af hensyn til de særlige geografiske og kulturelle forhold. Derimod indeholder lovforslaget ikke nogen bemyndigelse til på privatrettens område administrativt at indføre bestemmelser, der afviger fra hovedprincipperne i de tilsvarende danske bestemmelser. Ønskes sådanne regler gennemført, vil det efter lovforslaget stadig være nødvendigt at forelægge sagen for lovgivningsmagten.

Det er statsministeriets hensigt ved den